

trebuje. Hlevska reja čez poletje je tem slabša za živino, čem neprimernejše imamo naše hleve, čem bolj so isti tesni in zaduhli; posebno nepriporočljiva je pa hlevska reja čez poletje za mlado, rastočo goved. Da se mlada goved v vseh delih telesa pravilno razvija, da zdrava, krepka in lepa vzraste, je potrebno, da se prosto giblje in poljubno preskače na paši. Kako pa to tudi plemenski živini ugaja. Le mlekarice, ki imajo dovelj priložnosti prosto gibati se na paši, prinašajo nam zdrava in čvrsta teleta in se oteletijo lahko; nasprotno pa sem imel dosti priložnosti, prepričati se, da je hlevska reja, ker je manj naravna, vzrok težkim oteletitvam (porodom) in njih posledicam. Pa tudi živalski izdelki, kakor mleko, surovo maslo itd. so dosti boljši, če pasemo živino, kakor če jo redimo v hlevu.

Da je živina na paši večkrat izpostavljena slabemu vremenu in njega škodljivim vplivom, je povsem istina; toda ti vplivi se dejansveno v tej meri zmanjšajo, čem manj je živina omehkužena, to je, čem bolj je živina od mladih nog na pašo vajena. Kolikokrat pa niso na drugi strani neprimerni in zaduhli hlevi vzrok različnim boleznim živine?

Če nekateri ugovarjajo, da se zgubi preveč gnoja, če pasemo živino in da se ga dosti več pridela, če redimo živino v hlevu, naj jim služi sledeče za odgovor: Res se pomnoži število voz gnoja vsako leto, če redimo žival le v hlevu in ji primerno steljemo. Ta stelja se pa lahko tudi na drugi način dobro za gnojilo uporabi in se tegadel prava množina gnoja le v toliko pri paši zmanjša, kolikor se ga na poti do pašnika in od pašnika do doma pogubi. In še ta zguba gotovo ne presega in ni večja od zgube gnoja, katera nastane doma v hlevu in na gnojišči, posebno pa pri nas, ko še tako brezbrizno in slabo spravljamo in ravnamo z gnojem! Kar ostane odpadkov na pašniku, to ni nobena prava izguba, vsaj gnojijo pašnik, kateri se tegadelj dobro obrašča in daje več paše — to se veda le, ako se trdni odpadki razbrskajo in enakomerno po pašniku razmečejo in razdelé, kar se opravlja z dokaj malim trudom. Najmanj se pa na pašniku pogubi toli vredna scalnica, katero zemlja takoj popije, med tem ko se je pri nabiranju v hlevu in gnojnični jami navadno precej pogubi, tudi če se še bolj skrbno to delo opravlja, kakor se dandenes navadno še pri nas.

Nekateri tudi ugovarjajo, da krave na paši vsled trajnega gibanja na mlečnosti zgubé. To se pa dotičnim golo le dozdeva. Vsaj nas ravno nasprotno o tem skušnje učé, da namreč krave pri dobri ali pravi paši več molzejo, kakor pa pri hlevski reji. In to si tudi lahko razložimo, vsaj je prosto gibanje in sveži zrak potrebni pogoj, da se živina dobro počuti. To pa učini, da nam daje živina večje užitke, da je živina bolj produktivna. Ako se živina po zimski hlevski reji paši privadi, kar se zgodi prav kmalo, postane tudi mirna in hodi le za hrano.

Pašniki dajejo nam tudi sigurnejše potrebno krmo čez poletje, kakor pa polje. Znano je, da nam lahko suša ali prehudi mraz ali miši popolnoma uničijo deteljo, ki je navadno glavna krma pri poletni hlevski reji. In v kako zadrego pride kmetovalec, če ima živino, krme pa ne. Kdor ni tega doživel, ne zna sediti. Resnično je, da je dosti slabše, če nima kmetovalec krme za svojo živino, kakor če nima denarja, kajti krma se dostikrat še za denar ne dobi. Zraven navedenih koristi, ki jih dajejo dobri pašniki, imamo tudi še to, da se za pašnike lahko rabijo prostori, ki bi se na drugi način uspešno izkoristiti ne dala.

Izkušnost uči, da nadkriljujejo koristi paše v gotovih gospodarskih položajih znatno koristi hlevske

reje čez poletje. In ozrimo se malo na kraje, kjer je živinoreja na najvišji stopinji in steber narodnega blagostanja! Mar li ne vidimo, da se v istih goni živina na pašo in da je v takih krajih še izvirna plemenska živina domá, po kateri tako radi segajo živinorejci in jo vpeljujejo za zboljšanje svoje domače živine? Li ne nahajamo na Angleškem, Holandskem, Švici itd. teh razmer? Na Nemškem in severni Avstriji so močno v zadnjih desetletjih opustili pašnike in prešli k celoletni hlevski reji; ali dandenes se število kmetovalcev od leta do leta množi, kateri se vjemajo v mislih z nami in spoznavajo veliko važnost in korist pašnikov za uspešno živinorejo, osobito sedaj, ko praktični kmetovalci povsod tožijo o draginji ročnega dela, ki močno znižuje vsakoletne dohodke.

Vse, kar sem tu navajal, velja pa le za dobre in umno oskrbovane pašnike, kakoršni pa niso naši srenjski pašniki ali gmajne. To razpravljati hočem prihodnjič, in sicer gledé njih porabe za bodočnost v dosego večjega užitka iz njih.

Imenik gospodarjev,

koji so kupili muricodolsko plemensko goved na javni dražbi 26. maja 1886. l. v Ljubljani.

Bike so kupili:

Podružnica c. kr. kmetijske družbe v Vipavi (dva bika);

Anton Plešnar, posestnik na Črnem vrhu;

Janko Krsnik, grajščak in c. kr. notar na Brdu;

Anton Rotar, posestnik na Dobravi;

Miroslav Vičič, pos. in župan v Postojni.

Telice so kupili:

Alojzij Lavrenčič, posestnik v Postojni;

Gabrijel Jelovšek, posestnik na Vrhniki;

Josip Dekleva, posestnik v Postojni;

Anton Domicelj, župnik na Črnem vrhu.

Program

o delitvi premij v denarji in priznanskih diplom za kobile in žebice, katera se bode vršila na Kranjskem leta 1886.

Na Kranjskem se bode za leto 1886. vršila delitev državnih premij v srebrnih svetinjah, kakor tudi delitev priznanskih diplom: a) za kobile z žrebetom, b) za mlade, to je, 3- do 4-letne kobile, c) za 1- in 2-letne žebice v naslednjih petih konkurznih postajah, ki so imenovane spodaj:

V Radovljici za politični okraj: Radovljica 1. dne septembra;

v Kranji za politična okraja: Kranj in Kamnik 2. dne septembra;

v Ribnici za politični okraj: Kočevje 4. dne septembra;

na Vrhniki za politične okraje: Litija, ljubljanska okolica, Logatec, Postojna in mesto Ljubljana 6. dne septembra;

v Št. Jarneji za politične okraje: Krško, Radolfovo in Črnomelj 9. dne septembra.

V vsaki konkurzni postaji se začne delitev premij imenovane dni ob 9. uri dopoldne.

Za delitev premij veljajo sledeče uredbe, uravnane po pravilih, v tem oziru veljavnih, s privolitvijo c. kr. ministerstva za poljedelstvo z ozirom na posebne razmere te dežele.